

Ivo Vojnović

Lapadski soneti

SADRŽAJ

LAPADSKI SONETI	3
NA MIHAJLU	3
JANUAR	3
CARMEN	4
ONI	4
MIHOLJICE	5
UTJEHA	5
PRÉLUDE	6
RJEČNIK	7

LAPADSKI SONETI

NA MIHAJLU

Jedan po jedan dohodu vlastela
u crnom l'jesu nošeni od fakina
na zadnje s'jelo, gdje no znak propela
grbove kruni posred ruzmarina.

Nakon svih borba nasl'jeđenih strasti
i mržnje davne, što ti žile pali,
i šetnja, i šala, i plandovanja, i lasti,
harno je leći, gdje su nav'jek spali

Djedovi mrtvi, kad je Knez još vladô.
Tu sami trunu dalje bar u miru,
dok cv'jetnom travom pase krotko stado,

Što san gospara ne budi u svom gaju.
- "Requiem aeternam!" - - - čuj eolsku liru
čempresa grobnih!... možda šapću o rajju.

(Dubrovnik 1892.)

JANUAR

Svud sn'ježi cv'jeće na te crne grane
po golim međam' usred mrče i bora, -
rekô bi posm'jeh ili mig sa strane
Markizice kakve s naprahanog Dvora.

Pod vedrim hladom malahitnog neba
stislo se more bez valova i b'jesa
vičući muklo: - što mi nema hljeba?
- gdje su te bure? -gdje je pl'jen tjelesa? -

Kraj puta čekah dokle žarki zapad
udune žerav a sjen s Petke baci,
što tamnim plaštom krije mrtvi Lapad.

Ončas ti prođe, ... Kliknu!... Plamen-traci
zjenica dragih razgališe veče!...
One se noći smrznulo sve cv'jeće.

(1891.)

CARMEN

- Gle, kako bljesak raskošnijeh vjeđa
i posm'jeh bludni opet zmijski čara,
i lovi, i pali s pomamnijeh žeđa
Don Joseja, dok nju veže i kara!

U b'jesnom letu p'janijeh vrtloga
ne spominje se Dragun majke, ljube,
jer Carmen zove, kužni cv'jet brloga,
da ljubav dijeli gdje i' drugi 'e gube.

Živina kad bi sita a Jose gladan,
zavoli Toreadora i s njime legnu.
Pri novom bludu dostignu je hladan

bjegunčev nož, - tad mrtva se protegnu. -
- - Bijela, plaha, nesuđena djevo
čemu se zgražaš?...
- Sad si Carmen evo!

(Dubrovnik 1893.)

ONI

Ruže vi divlje što krunite ploče
tvrdoj vlasteli u tvrđemu sanku,
ako ne sanjate o sudnjem danku
recite: -zašto se uv'jek još kočē

čempresi davni kraj crkvice stare?
Rumeno cv'jeće, k'e ne bere ruka,
pretiho dahnu sred podnevnog muka:
- Eno ti ploča, pak pitaj Gospare! -

Velebna vlast onih gordih dubova
opet nad cv'jećem i smrću zavlada
besmrtnom Slavom gotskijeh hramova.

Tajna tad briznu mi z grobnoga hlada
šapatom slasti kroz crne im grane:
- Vlastôske kosti od vajkad' nas hrane! -

(1900.)

MIHOLJICE

Iz crne zemlje žuto cv'jeće raste
pa bl'jedo trepti sred sunčanog s'jeva,
kô tihe sv'jeće dok se Misa pjeva
u spomen dneva kad su bile laste.

I ja za plamom vaših cv'jetnih luči
osamljen sl'jedim zadnji dah Aprila
svud ištuć mjesto, gdje bi duša skrila
sjen mrtvog Ljeta, što me sad još muči.

Kol' blago, sjetno i taj ophod prođe
Lapadom pustim, otkle čempres viri
i tužni pjev se "maslinarka" vije!

Tek pratnja stade kad cv'jet žalu dođe...
Tad na hrid sjednuh i tu bol s' umiri
jer vidjeh Jesen maglom val da krije.

(1901.)

UTJEHA

Zašto me gledaš tvrda hridi moja
kroz tamne rupe zarašćene vr'jesom?
Jel' to pogled, što sred muklog boja
nečasnih dneva vidjeh planut kr'jesom?

sunčane zrake, kanda mač zablista?
Ti znaš da ljubim tvoje skute blage
i puste gaje kuda lovor lista,
i kam, i bor, i prah te zemlje drage

što vihar nosi, jer ga plač ne kvasi! -
Zar da san Slobode još ti ne da spati? -
Ah! zbori, viči, psuj, iščupaj vlasi,

z groznog čela, al' vjeđe sklopi, da ti,
Edipe stari, bol ne gatam veći!...
- "Ne žali mene, sl'jep sam!" -Kam zaječi.

(1898.)

PRÉLUDE

Kad te ja gledam kako skromno ližeš
raspetomu Gradu prebijene hridi,
bojnu pak pjenu kako s usta dižeš,
pučino bludna, - da te b'jeg ne stidi! -

Onda se sjećam, Mandaljeno, tebe,
svete kad noge ničice si prala
topeć ih suzam' e da spasiš sebe.
Mir bi tad s tobom, jer je pred Njim spala

Oluja strasti, s ke si čast otara. -
Gr'ješnica 'l vječna, što je Valom zovu,
i sada hini, laživica stara!

Čuj!... dok na hridi njezin cjelov pljuska,
zeleni ponor buči pretnju novu!...

Vrh Grada mjesec pluta kano ljuska.

(Dubrovnik 1898.)

RJEČNIK

Lapad - poluotok koji sa sjeverne strane zatvara grušku luku u Dubrovniku

Mihajlo - predio u Lapadu ispod brda Petke, sa crkvicom sv. Mihajla i grobljem dubrova ke vlastele

miholjice - ciklame

Petka - brdo iznad Gru a u Dubrovniku

prelude (franc.) - preludij, predigra

requiem aeternam (lat.) - vje ni mir